

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL PAVYZDINIŲ SAUGAUS ELGESIO PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ
VANDENYJE IR ANT PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ LEDO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2019 m. gruodžio 12 d. Nr. 1V-988
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 10 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u pavyzdines Saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisykles (pridedama).
2. N u s t a t a u , kad įsakymas įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

Vidaus reikalų ministrė

Rita Tamašunienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministro 2019 m. gruodžio 12 d.
įsakymu Nr. 1V-988

PAVYZDINĖS SAUGAUS ELGESIO PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ VANDENYJE IR ANT PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ LEDO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pavyzdinės Saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato bendruosius žmonių saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių (toliau – vandens telkiniai) vandenyje ir ant vandens telkinių ledo reikalavimus ir gelbėjimo darbų paplūdimiuose organizavimo principus.

2. Taisyklių pagrindu savivaldybių tarybos tvirtina Saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisykles, kuriose, atsižvelgus į savivaldybės teritorijos ir joje esančių vandens telkinių ypatybes, detalizuojami žmonių, užsiimančių rekreacija, sportu ar kita veikla, saugaus elgesio vandenyje ir ant vandens telkinių ledo reikalavimai, nurodoma maudymosi sezono trukmė, paplūdimių lankymo valandos, detalesnis gelbėjimo priemonių sąrašas, paskiriamos institucijos, atsakingos už paplūdimių ir maudyklų administravimą.

3. Taisyklių pagrindu savivaldybės tarybos patvirtintos Saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklės galioja visoje savivaldybės teritorijoje, jos privalomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

4. Savivaldybės teritorijoje esantys, naujai įrengti arba rekonstruoti paplūdimiai turi būti įteisinti savivaldybės tarybos sprendimu, o jų sąrašas – prieinamas visuomenei.

5. Taisyklės netaikomos atliekant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų, policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pajėgų, greitosios medicinos pagalbos funkcijas, taip pat ekstremaliųjų įvykių, situacijų, avarijų ar kitų stichinių nelaimių likvidavimo ir padarinių šalinimo metu, atliekant valstybinę saugios laivybos Lietuvos Respublikos vandenyse ir vidaus vandenų kelių būklės ir navigacinių įrenginių juose funkcionavimo kontrolę, darbų atlikimo vandens keliuose kontrolę, mokslinius ir kitus tyrimus, monitoringą ir stebėjimus vandens telkiniuose Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo, Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo nustatytais tikslais ir tvarka, taip pat vykdant Taisyklių kontrolės, paplūdimių ir maudyklų priežiūros, administravimo funkcijas.

6. Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatytas sąvokas.

II SKYRIUS SAUGAUS ELGESIO PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ VANDENYJE IR APPLŪDIMIUOSE REIKALAVIMAI

7. Vandens telkinio vandenyje ir paplūdimyje draudžiama:

7.1. plaukioti ar bristi už vietų, pažymėtų plūdurais, taip pat maudytis po nustatytų paplūdimio lankymo valandų, maudymuisi neskirtose ir (ar) nesaugiose vietose (prie užtvankų,

dirbtinių krioklių, šalia hidroelektrinėse naudojamų įrenginių, esančių vandenyje ir pan.) arba vietose, pažymėtose draudžiančiais maudytis informaciniais ženklais;

7.2. maudytis neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

7.3. maudytis vaikams iki 14 metų be suaugusio žmogaus priežiūros;

7.4. palikti prie vandens be priežiūros vaikus iki 14 metų;

7.5. plaukioti ant pripučiamų čiužinių, transporto priemonių padangų ir kamerų, rąstų, lentų ir kitų plaukiojimui nepritaikytų daiktų;

7.6. plaukioti plaukiojimui pritaikytomis plaukiojimo priemonėmis tam neskirtose paplūdimių maudyklų zonos, jomis kelti pavojų žmonėms ir aplinkai;

7.7. suptis ir vaikščioti tam nepritaikytose plaukiojimo priemonėse, taip pat nesilaikyti plaukiojimo priemonės gamintojo nustatytų saugaus plaukiojimo priemonės naudojimo reikalavimų ir (ar) draudimų;

7.8. plaukti plaukiojimo priemone, jeigu joje nėra gelbėjimosi liemenių, skirtų visiems joje esantiems asmenims;

7.9. maudytis, nardyti ir šokinėti iš (nuo) plaukiančios plaukiojimo priemonės;

7.10. maudytis žaibuojant ir (ar) perkūnijos, škvalo, kilusio viesulo metu;

7.11. maudytis, esant gelbėjimo poste iškeltai raudonai vėliavai;

7.12. paplūdimiuose ir maudyklose rūkyti (išskyrus įrengtas rūkymo vietas);

7.13. žaisti sportinius žaidimus ne fizinio aktyvumo (aktyvaus) paplūdimio zonoje ar sukelti pavojų poilsiautojams;

7.14. paplūdimiuose ir maudyklose įrengti stovyklavietes;

7.15. paplūdimiuose ir maudyklose kurti laužus;

7.16. skinti ar naikinti saugomų rūšių augalus;

7.17. būti bendruose paplūdimiuose nuogiems asmenims (nedėvintiems maudymosi kostiumų ar dėvintiems tik jų dalį);

7.18. lankytis su gyvūnais tam neskirtose paplūdimio vietose.

8. Paplūdimiuose, žmonėms gerai matomoje vietoje, turi būti įrengti aktualūs paplūdimio informaciniai, draudžiamieji ženklai ir vėliavos, taip pat stendas, kuriame išdėstytos šios pagrindinės saugaus elgesio vandens telkinio vandenyje taisyklės (rekomendacijos):

8.1. nemokėdami plaukti neikite į vandenį giliau kaip iki krūtinės;

8.2. nesimaudykite vieni, taip pat nesimaudykite nežinomose, nuošaliose vietose;

8.3. maudykitės tik įsitikinę, kad saugu, į nežinomą vandens telkinio vietą iš pradžių lėtai briskite, nenerkite ir nešokite į vandenį;

8.4. nestovėkite ir nežaiskite ten, kur galima netikėtai įkristi į vandenį;

8.5. nešokite į vandenį staiga, jei esate perkaite, pirmiausia apsišlakstykite;

8.6. maudydamiesi nekramtykite gumos, nevalgykite, nesimaudykite iškart po valgio;

8.7. nežaiskite vandenyje pavojingų žaidimų ir to neleiskite daryti vaikams: nenardinkite kito asmens, netampykite už kojų, nelipkite kitiems ant pečių;

8.8. pradėję skęsti pasistenkite nepanikuoti, dėmesį į save atkreipkite šaukdami arba mojuodami rankomis, pasistenkite įkvėpti kuo daugiau oro, atsigulkite ant nugaros;

8.9. gelbėti skęstantįjį vandenyje be pagalbinių priemonių gali tik geras plaukikas, kuris moka profesionaliai įvertinti pavojaus lygį, išmano gelbėjimo būdus ir moka tai atlikti praktiškai;

8.10. pastebėję skęstantį žmogų šaukite mėgindami atkreipti aplinkinių dėmesį, kvieskite paplūdimio gelbėtojus, jeigu jų nėra, nedelsdami skambinkite skubios pagalbos numeriu 112. Laukdami gelbėtojų, pasitelkite į pagalbą kuo daugiau žmonių, pasidalykite pareigomis, bandykite padėti skęstančiajam saugiais būdais: nuo kranto, iš valtys, nuo tilto mesdami plūdūrą, tiesdami lazda ir t. t. Nerizikuokite savo gyvybe. Ištraukę skęstantįjį į krantą, suteikite pirmąją pagalbą, jei reikia, gaivinkite, kol atvyks pagalba;

8.11. nešaukite pagalbos, jei jos nereikia;

8.12. neplaukiokite ten, kur atliekami šuoliai į vandenį;

8.13. neplaukite į laivakelį ir nesiartinkite prie praplaukiančių laivų, nes kyla grėsmė būti įtrauktam po laivo sraigtais;

8.14. gelbėjimosi liemenę užsidėkite prieš išplaukdami plaukiojimo priemone į vandens telkinį ir ją dėvėkite visą laiką, taip pat būdami plaukiojimo priemonėje ant vandens.

9. Savivaldybės taryba, atsižvelgusi į teritorijos ir vandens telkinio ypatybes, gali nustatyti papildomus elgesio vandens telkinio vandenyje ir paplūdimyje reikalavimus.

III SKYRIUS

SAUGAUS ELGESIO ANT VANDENS TELKINIŲ LEDO REIKALAVIMAI

10. Ant vandens telkinių ledo draudžiama:

10.1. vykdyti bet kokią veiklą neturint specialių smaigų, kuriais pasinaudojus būtų galima įlūžus išlipti ant ledo, ir tamsiuoju paros metu nedėvint liemenės ar kitos aprangos su šviesą atspindinčiais elementais;

10.2. palikti vaikus iki 14 metų be suaugusio žmogaus priežiūros;

10.3. vykdyti bet kokią veiklą esant neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

10.4. rengti renginius, išskyrus savivaldybės numatytais atvejais ir turint savivaldybės administracijos leidimą;

10.5. stovėti ar važiuoti transporto priemonėmis, išskyrus atvejus, kai vykdoma žvejyba naudojant atitinkamas transporto priemones, būtinas tokiai žvejybai organizuoti;

10.6. įrengti ir eksploatuoti čiuožyklas, išskyrus savivaldybės numatytais atvejais ir turint savivaldybės administracijos leidimą;

10.7. vykdyti bet kokią veiklą, jei vandens telkinio ledas plonesnis nei 7 cm arba jo struktūra nevienalytė.

11. Iškirštą lede eketę, didesnę nei 20 × 20 cm, būtina pažymėti visiems žmonėms matomu būdu ir ryškių spalvų priemonėmis neteršiant aplinkos.

12. Saugaus elgesio ant vandens telkinio ledo rekomendacijos:

12.1. kad ledas išlaikytų vieną žmogų, jo storis turi būti didesnis nei 7 cm, grupę žmonių – ne mažesnis kaip 12 cm;

12.2. jeigu ledu, kurio storis yra 12 cm arba mažiau, eina grupė žmonių, atstumas tarp žmonių turi būti ne mažesnis kaip 5 m;

12.3. einant ledu reikėtų eiti jau pramintu taku, nerekomenduojama ledu eiti vienam tamsiu paros metu;

12.4. rekomenduojama turėti lazda (peikeną) ir ja tikrinti ledo stiprumą. Jeigu stuktelėjus lazda pasirodo vanduo, reikia nedelsiant grįžti į krantą;

12.5. rekomenduojama eiti čiuožiant, neatitraukiant kojų nuo ledo;

12.6. ledu čiuožiant slidėmis reikia atsisegti slidžių apkaustus, kad esant reikalui jas galima būtų greitai nusimesti; plaštakų neprakišti per lazdu kilpas;

12.7. įlūžus ledui nepasiduokite panikai ir karštligiškai nesikabinkite už ledo krašto, nes jis lūžinės, o jūs prarasite jėgas. Bandykite „užplaukti ant ledo“ laikydamiesi ant vandens paviršiaus ir artėdami prie tvirtesnio ledo. Užlipę ant ledo kuo plačiau paskirstykite savo kūno svorį, ridenkitės arba šliaužkite į tą kranto pusę, iš kurios atėjote. Ant kojų stokitės tik išlipę ant kranto;

12.8. pastebėję įlūžusį ir skęstantį žmogų įvertinkite situaciją, nebėkite prie eketės – toje vietoje ledas yra plonesnis. Nedelsdami skambinkite skubios pagalbos numeriu 112. Jeigu įmanoma, bandykite nuo kranto ar tilto ištiesti ar mesti skęstančiajam pagalbinę priemonę, į kurią galėtumėte įsikibti. Nerizikuokite savo gyvybe;

12.9. ištraukę skęstantįjį į krantą, patikrinkite jo kvėpavimą ir pulsą, prireikus pradėkite gaivinti. Jei yra galimybė, nugabinkite jį į šiltą patalpą, nuvilkite šlapius drabužius ir pakeiskite juos sausais, apklokite apklotais, antklode. Esant hipotermijai dėkite šiltus kompresus ant jo krūtinės, kaklo, galvos, kirkšnių, jei žmogus sąmoningas, duokite gerti šiltų saldžių gėrimų, netrinkite jo odos, neduokite gerti alkoholinių gėrimų.

13. Masiniai renginiai ant ledo organizuojami vadovaujantis savivaldybės administracijos nustatyta tvarka.

14. Čiuožyklą ant vandens telkinio ledo eksploatuojantis ar renginius ant užšalusių vandens telkinių organizuojantis subjektas privalo užtikrinti žmonių saugumą.

15. Savivaldybės taryba, atsižvelgusi į teritorijos ir vandens telkinio ypatybes, gali nustatyti papildomus elgesio ant vandens telkinių ledo reikalavimus.

IV SKYRIUS GELBĖJIMO DARBŲ PAPLŪDIMIUOSE ORGANIZAVIMAS

16. Už skęstančiųjų gelbėjimo darbų organizavimą yra atsakingos institucijos, nurodytos Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje.

17. Gelbėjimo darbų organizavimas apima reagavimą į pagalbos prašymą, gelbėjimo darbų atlikimą, taip pat prevencinių priemonių taikymą.

18. Paplūdimio lankymo valandomis paplūdimio gelbėjimo punkte privalo būti gelbėtojai, pasitikrinę sveikatą ir išklaušę mokymus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymo Nr. V-69 „Dėl Privalomųjų pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių, alkoholio, narkotinių ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikio žmogaus sveikatai mokymų ir atestavimo tvarkos aprašo ir Asmenų, kuriems privalomas sveikatos ir (ar) pirmosios pagalbos mokymas, profesijų ir veiklos sričių sąrašo, mokymo programų kodų ir mokymo periodiškumo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

19. Paplūdimiuose prie maudyklų turi būti gelbėtojams pasiekiamos gelbėjimo priemonės (vandens transporto priemonės su varikliais, ryšio užtikrinimo ir palaikymo priemonės, gelbėtojo asmens apsauginės priemonės (liemenės, šalmai ir kt.), taip pat tokios gelbėjimo priemonės kaip gelbėjimo ratas, plūduras, lynas, papildomos gelbėjimo priemonės (plaukmenys, kaukė, vamzdelis, peilis ir kt.), stebėjimo priemonės ir informavimo priemonės (kameros, žiūronai, garsiakalbiai ir kt.), pirmosios pagalbos suteikimo priemonės).

20. Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, gavusios pagalbos prašymą per Bendrąjį pagalbos centrą, į įvykio vietą atvyksta iš savo nuolatinių dislokacijos vietų ir pagal kompetenciją atlieka gelbėjimo darbus.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Savivaldybių tarybų patvirtintų Saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklių laikymosi kontrolę užtikrina savivaldybės administracija ar jos įgalioti asmenys.

22. Asmenims, pažeidusiems savivaldybių tarybų patvirtintų Saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklių reikalavimus, taikoma administracinė atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse.

Pavyzdinių Saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklių priedas

PAPLŪDIMIŲ INFORMACINIAI ŽENKLAI IR VĖLIAVOS

PAPLŪDIMIO TERITORIJOJE NAUDOJAMI DRAUDŽIAMIEJI ŽENKLAI:

VĖLIAVŲ REIKŠMĖS:

